

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill. Hirdetési díj: Háromhados petisor egyszeri hirdetésre 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilattér: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Fő-utca 59. szám. Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények valamint a hirdetési díjak is.

A hitelszövetkezetek.

I. A közgazdasági erők mai versenyében a tőke viszi a vezető szerepet és a hol a verseny harczzá fajul, ott a győzelem ugyancsak a tőkéé. A közgazdasági produktív tényezőknek érdek-ellentétei közt tátongó úrt az erők jelenlegi viszonyában csakis a tőke képes áthidalni. Evvel a közismert és bizonyításra nem szoruló igazsággal számolnunk kell akkor, a mikor közgazdaságunk pangásának okait nézzük.

Tőke ellen csak tőkével lehet küzdeni; ez a kis-exisztenciákat alapjukban ingatja meg; a közszükség ijesztő mérveket öltő arányai, a gazdasági tönk mind szélesebb és szélesebb mederben való hullámzása megannyi jelenségei a tőke maga előtt mindent elseprő győzelmének.

A megbillent egyensúly helyreállításának egyetlen módja: tőkét vinni a harcba tőke ellen, a minék viszont egyetlen eszköze az előbb említett szempontból paragon heverő erők tőkévé kovácsolása.

Fillérekből kell előállítani a nagytőkét, fillérekből, melyek hivatva vannak arra, hogy a maguk nagy komplexumában megvédjék, veszni ne hagyják azokat, a kiket nem birtak eléggé segíteni akkor, mikor egyesülésük előtt csak egyéni csekély és nem egybeolvasztott egységük fajsúlyával léphettek fel.

A kár, a mely a nemzet napszamosai — a kisbirtokosok s kisiparosok — soraiban pusztít, közgazdasági életünk gyökerein rágódik. Az orvoslás nem késhtetik sokáig.

Tőkével nem rendelkezünk, tehát nincs más mód, mint tőkésíteni a kis-exisztenciák munkáját, leszámítolni a kisembereknek nem váltóit, de szorgalmát, munkaerejét és becsületességét.

Meg van rá a mód a gazdasági élet modern emeltyűjében, a szövetkezetben, ez teszi versenyképessé a munkát és szorgalmat, védi a gyengét, talpra állítja a gazdasági élet visszás versenyében elbukni készültöt s képessé teszi az érdemes kisembereket mindegyikét arra, hogy nyugodtan nézhessen a napról napra több küzdést és nagyobb tőkét kívánó jövő elé.

Nem akarok külföldi példákra hivatkozni, nehogy az összehasonlítás buzdítás helyett célját tévesztve elkedvtelenítőleg hasson azokra, a kiket e kérdés legközelebből érint, de nem is lehet célom, hogy jelen cikkemnek a kérdésnek csakis alap gondolatát és eszméjét érinteni akaró keretében a részletekre a legtávolabbról is kiterjesszek; adatokat sem akarok felhozni, mert a statisztika unalmas, az unalom, az én célom pedig az, hogy híveket szerezzek a szövetkezeti eszmének itt Sáros megyében, a hol soraim elején említett bajok égetőbbek, mint bárhol másutt s a hol egyetlen egy hitelszövetkezetünk sincs. A hitelszövetkezetek alapításának kérdése elkerülhetetlen; elodázható, de nem sokáig, kényszerű szükség parancsolja azok létesítését. Végzetes hiba volna, ha a vég-szükség fenyegető szavára váránk.

Gazdasági életünk a szabad-versenyre van alapítva, a szabad-versenyben pedig csak az erős győzhet, mert a korlátlan szabadság mindig veszélyes volt a gyengére nézve. A gyengéket kell erősíteni, hogy képessé tegyük őket arra, hogy a szabadság áldásaiban is részesedjenek, a melyet eddig az erősek monopolizáltak. A szövetkezetek elérik azt, nem az által, hogy a gazdasági szabadságot korlátok közé szorítják s nem az által, hogy a kis-exisztenciákat a szabadság ellen védik, hanem

a kis erők egyesítésével az ilyképen adott szabadság által, a feltartóztatatlan haladás szellemével.

II.

Azt mondják a statisztikusok, hogy a számok beszélnek; ha áll ez ott, a hol különböző mennyiségek összehasonlító táblázatáról van szó, annál inkább igazság ez a mi esetünkben, a hol a hitelszövetkezetek számánál egyetlen egy egyiséget sem vagyunk képesek felmutatni Bereg megye 42, Borsod megye 30, Máramaros megye 49, Nyitra megye 59, Torontál megye 92, Somogy megye 101, Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye 117, Zemplén megye 35 szövetkezetével szemben.

Szomorú, de való, hogy mihelyt hitelszövetkezetéről van szó; a különösen nagyobb városokban elszaporodott és méltán rossz hírnévnek örvendő enemű egyesülések az uzsorászkodást, helyesen a leplezett uzsorászkodást juttatják közönségünk eszébe; az ilyen hitelszövetkezeteket egy szóval sem akarom védeni. A közönségnek igaza van. Ám a törvényhozási (1898. évi XXIII. t.-cz.) garanciális bázison nyugvó hitelszövetkezetek, melyek közgazdasági életünk jótékony segélyző támaszai, áldásdús működésükkel a kis-exisztencián — már-már veszendőbe ment ügyének hathatós, erős és olcsó támogatásával — közelimerést érdemeltek és vívtak ki maguknak.

Annak az irányelvnek, mely egy helyes közgazdasági politikának az életre kiható praktikus lépéseit vezérli, legnagyobb garanciát nyújtó exponensei a hitelszövetkezetek; ezért alapsabályaik törvényhozásilag vannak szankcionálva. Ezek azok a szövetkezetek, melyekről szölok s a melyek hiánya vármegyénkben a legsürgősebb s a leggyökeresebb megoldásra

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

IPARI VISZONYAINK.

Írta: Kösch Árpád. (Folytatás.) V.

Visszatérve kisiparunk bajaira, legfontosabbnak tartom — mint azt már felemlítettem — népünk általános tudásának emelését, de kötelező és teljesen ingyenes oktatás mellett.

Csak ha oly tanoncok kerülnek majd egykoron az iparos- és kereskedelmi pályára, kik a legszükségesebb alapismereteket már magukkal hozzák, fog lehetővé válni az intenzívebb és célhozvető szakképzés.

Népünket az ipari pályára elő kell készíteni, meg kell kedveltetni az ipart elméleti előadások mellett főleg a gyakorlati tanítással s már az iskolában kell az élet számára nevelnünk.

Tanonciskoláink mellett — melyek ma inkább ismétlő-, mint szakiskolák — főszűly volna fektetendő az iparossegédek szakszerű kiképezésére, nemcsak azért, hogy az iparstanonciskola folytatásaként szélesebb körű ismeretekre tehessen szert a segéd, hanem főleg azért, mivel nem egy segéd van, a ki oly vidékről kerül a városba, a hol tanonciskola egyáltalán nem is létezik.

Ily segéd-iskolában — melynek látogatása kötelező volna egy bizonyos ideig minden segédre — az elméleti tanítás mellett a gyakorlati részt műhelyvezetőknek,

* Az Eperjesi Széchenyi-kör november 20-iki népszerű előadásán felolvasta dr. Tóth Sándor.

vagy m sterembereknek kellene tanítaniok, mert egyedül az iparosnak szakmájában tanúsított kellő jártassága vezetheti az ipart virágzásra. A szakiskola elsősorban valamely szaknak oktatására hivatott intézmény legyen.

Feltétlenül a vármegyék székhelyein kell ily *szakiskolákat és tanműhelyeket* létesíteni, kapcsolatosan egy létező iparműhellyel, és oly megbízható és szakavatott iparosokat, kik a munkások kiképezésére vállalkoznak, kárpótolni lehetne fáradozásaikért.

Rendszeresen ismétlődő tanoncz- és segéd munkások képzésének *kiállítás* és ezeken a kiválóbb munkák jutalmazása szintén serkentőleg hatna a fiatal iparosra.

Tanulmányutak rendezése és jobb segédeknek utazási ösztöndíjak engedélyezése jótékony hatással lennének a törekvő iparos tapasztalatainak bővítésére. Egy kézforgatásra azonban nem lehet pótolni azt, a mit eddig mulasztottunk: egy generáció kell ahhoz, míg a nemzet a szakképzés terén sikereket érhet el.

De a már meglevő iparosmesterek érdekében is sok volna a tenni való. Égető szükség lenne arra, hogy iparosaink a *modern technika vívmányaival* lehetőleg szemléltető módon ismerkedjenek meg; be kellene nekik mutatni az újabb szerszámokat és segéd eszközöket is, mert e tekintetben nagyon elmaradtak iparosaink s a nagy zöm ösdi, czélszerűtlen berendezésű s alkalmatlan szerszámokkal dolgozik.

Sokat lehetne elérni némely iparágban az ország különböző részén tartandó *vándor-szakelőadások* tartása által is, mint azt az agyag- és a bőriparnál megkísérelte kormányunk némely helyen.

Szintűgy nagy hasznára állnának iparosainknak az *ingyen szaklapok*, melyekhez mellékletként ingyen mintalapot is kapnának, s nem kellene idegenkednünk attól sem, hogy ezek a szaklapok oly nyelven volnának megírva, melyen a vidék különböző ajkú nemzetiségei beszélnek.

E mellett az államkormányzat figyelmének ki kellene terjeszkednie arra, hogy megbizottakat küldene ki a külföldre, oly iparágak tanulmányozása végett, melyeknek létesítése nálunk, a statisztikai adatok kimutatása szerint, létkérdés-számba megy.

De szükség volna továbbá oly önálló közegekre, kik az ipar érdekeit állandóan tanulmányoznák az országban, kiknek nem az lenne a főfeladatuk, hogy a formások betartására ügyelnének, hanem egész odaadással tanulmányoznák a helyi viszonyokat és a szükséghez képest gyors intézkedési joggal is volnának felruházva.

Iparosainkat a gépek beszerzésétől leginkább azok beszerzési ára és a rövid-határidejű hitelezés tartja vissza; ily esetekben sikeresen segíthetne az állam oly módon, hogy a szakközvegek ajánlatára hasznavehető jó gépet vagy jobban mondva azok árát hitelezné a kisiparosnak hosszabb, könnyen fizethető amortizációs részletfizetések ellenében.

Még egy dolog volna, mely iparunk emelésére nagyfontosságú s ez az, hogy az állam, annak összes hivatalai, a törvényhatóságok stb., szükségleteiket a — menyire az a mai viszonyok mellett kivihető — *kiszárolag csakis hazai iparosok gyártmányai által* fedeznék, még

Jelen számunkhoz egy iv melléklet van csatolva.

1. Kegyeletes emlékezés néhai Podhorányi Bálint, városunk volt polgármesteréről. E pontnál a tanács jelentős alakjában bemutatja a Magyar József főjegyző által írt s Podhorányi Bálint emlékezetét megőrkítő emlékiratot.

2. Városi tanács betérjeszti az 1903. évi városi számadásokat.

3. Ugyanaz betérjeszti az 1905. évi városi költség-előirányzatot.

4. Ugyanaz betérjeszti a legtöbb adót fizetők 1905. évre szóló névjegyzékének összeállítására kiküldött közgyűlési küldöttségnek munkáját a véghatározati tervezettel együtt.

5. Ugyanaz betérjeszti az 1903. évi egyházi és árpoldai számadásokat.

6. Tanácsi javaslat Spiczko Zsófia községi illetősége ügyében.

7. Tanácsi javaslat Mikó János községi illetősége ügyében.

* **Az orosz-japán háborúról.** Az Eperjesi Tanári-körben decz. 11-ikén, vasárnap d. u. 6 órakor Cholnoky Jenő budapesti egyetemi tanár tart felolvasást «Az orosz-japán háborúról. A nagyérdékű felolvasás a vármegyeháza nagytermében lesz. Belépő-díj 50 fillér.

* **«Immaculata»-ünnepély Eperjesen.** Decz. 7-ikén és 8-ikán a róm. kath. egyház hívei világszerte hitbuzgó áhítattal ünnepelték a Szűz Mária szeplőtlen fogantatásáról szóló dogma 50-ik évfordulóját. Magyarországon is minden róm. kath. egyházközség vallásos ünnepé avatta ezt a jubiláris évfordulót. Eperjesen is úgy az Angolkisasszonyok intézetének vezetősége, valamint az egyházközség hitbuzgó tagjai, már régebben készültek vallásos ünnepük előkészítéséhez. Az elhunyt májusi és decemberi lelkigyakorlatok is ebből az alkalomból tartottak. Decz. 7-ikén a Stefánia-intézetben «Immaculata előképekben» nagyszabású előadás volt, melyen a hívek is nagy számban vettek részt. Ugyanaz nap esti 7 órakor ájtatosság volt a r. kath. főtemplomban. A város 7-ikén és 8-ikán ki volt világítva s decz. 7-ikén, az ünnep vigiliáján, a toronyban katonazenekar játszott s ugyanonnan tűzijátékot is rendeztek. Az Angolkisasszonyok intézetén tíz, művészi kivitelű transparent, a toronyon pedig «Ave Maria» felirású díszes transparent volt elhelyezve. Decz. 8-ikán reggel 9 órakor Zaborovszky Béla plébános ünnepi szent-misést szolgáltatót, alkalmi szóvalkattal. Utána a Mária-kongregáció tagjai megújították fogadalmukat; közben több mint 2000 hívő áldozott. Az istentisztelet után a Stefánia épületén elhelyezett művészi kivitelű Mária szobor leleplezése és megszentelése ment végbe. Ugyanitt katonazenekar is játszott. Este 7 órakor 200 főből álló körmenet hölgyekből — a Kossuth Lajos u., Rózsa-u. s Főutcán át a Stefánia-intézetől vakító reflektor fényözönében s lampionok alatt a templomba vonult. Az itt megtartott ájtatosság után a Mária szoborhoz vonultak, a mely ez alkalomból fényesen ki volt világítva. A jubiláris ünnepély itt nyert befejezést. Pénteken még a külső-növendékek, vasárnap pedig a belső-növendékek számára volt a Stefániában ünnepi előadás.

E célt ipari eladási-szövetkezetek létesítése által is lehetne érni

Ma a szabad forgalom korában végül szükséges, hogy a kisiparos többé-kevésbé kereskedő is legyen.

A mai korban a megélhetés érdekében élet-halál harc folyik a társadalomban ép úgy, mint a iparosvilágban és minden más pályán; a nagy versenyben sikert az ér el, a ki értelmes és erős, de szenved és nyomorog a gyengébb és élehetlenebb.

A vasút, a telegráf és telefon, a hírlap, az utazó-ügynök — mind szolgálják az iparosok vállalkozásait; s míg azelőtt csak a helyi versenyből kellett tartani, ma messze vidékről jelentkeznek versenytársak s ajánlják gyártmányaikat a legkisebb faluban is.

A kisiparnak ebben a versengésben is részt kell vennie.

Gyártmányaiknak ismertetése és gyorsabb értékesítése céljából vegyék igénybe iparosaink a lapok hirdetési rovatát, tudassák a nagyközönséggel, hogy mit készítenek és mily munkák kivételére vállalkoznak. Hiszen hány iparos van nálunk, ki sok különféle munka kivételére vállalkozhatnék, de a nagyközönségnek arról nincs is tudomása és a leggyakoribb esetben más városok iparosait bizza meg a munka kivételével.

(Vége köv.)

* **Az eperjesi ev. gyámintézeti nőegylet** november 29-ikén tartott közgyűlésében elhatározta, hogy ez évben 16 iskolás-leányt és 13 fiút fog téli ruhanemével elátni s a karácsonyi ünnepek alkalmával megajándékozni. A ruhák elkészítése céljából minden szombaton d. u. 3 órától varróórák tartanak az ev. polgári leányiskola termében. Tekintettel a szegényeknek nagy számára, az egylet szívesen fogad el adományokat úgy pénzben, mint esetleg még használható ruhaneműekben. A karácsonyfa-ünnepélyt — az előző évek szokásához képest — ez évben decz. 21-ikén d. u. 4 órakor a Kollégium dísztermében fogjuk megtartani. A szegények házában, úgy az ott elhelyezett szegények, mint a kívül lakó segélyezett szegények javára decz. 23-ikán d. u. 2 órakor rendezünk karácsonyfaünnepet. Mindkettőre nemcsak az egyleti tagokat, hanem az érdeklődő közönséget is tisztelettel meghívja az egyesület. Az egylet által rendezni szokott teastély 1905 febr. 4-ikén fog megtartani. A rendezés egy bizottságra bízott. Templomunk rendbehozására 500 koronát utalványozott az egylet pénztárából s tekintettel a téli nyomorra, több szegénynek kisebb s nagyobb összegű pénzsegélyt. Fáradhatatlan s buzgó alelnökének, özv. Bergmann Nándorné úrnőnek távozása s leköszönése folytán elismerésül jegyzőkönyvileg örököltette meg kiváló érdemeit s azonfelül tiszteletbeli alelnöknevét választotta. Helyére rendes alelnöknek egyhangulag — nagy lelkesedéssel — Csengey Gusztávné theol. akad. tanárné úrnő választották, a kinek körültekintő buzgósága s tapintata biztos garanciát nyújt a többi lelkes vezetővel karöltve az egylet ügyeinek biztos vezetésére s a nemes cél minél tökéletesebb elérésére.

* **Kérelem.** A Sárosvármegyei Főtekony Nőegylet «Erzsébet-árvaház»-ában, mint minden évben, úgy ez idén is, f. hó 23-ikán d. u. 5 órakor fogjuk megtartani a szegény árva-gyermekek karácsonyfa-ünnepét. Az einberszeretet nevében felkérjük a nemes-szívű emberbarátokat, valamint egyletünknek és árvaházunknak jóakaróit, hogy az árvák karácsonyfaünnepére szánt (élelmi-, játék- s tanszerekben, pénzben, valamint ruhaneműekben stb. álló) szíves ajándékaikat az «Erzsébet-árvaház»-ba beküldeni méltóztatassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni! Együttal ebben az évben is ajánljuk az újévi üdvözlőlevelek megváltásának szokásos jótekmény intezményét nagyérdemű közönségünk szíves figyelmébe.

Eperjesen, 1904. évi november hó 27-ikén.
Tahy Józsefné s. k., Dr. Flórián Károly s. k.,
Kösch Árpád s. k.,
Elnök. pénztáros.

* **Iskolai ünnepély.** Az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetben csütörtökön, Dúsz Mária igazgató névnapja alkalmából, igen sikerült ifjúsági ünnepélyt tartottak. Az érdeklődő, leginkább díszes hölgyközönség egészen megtöltötte a tornacsarnokot. Bevezetésül és befejezésül az intézet énekkara üdvözlő- és egyéb magyar dalokat adott elő. Beér Ferencz tanár szakavatott vezetése alatt Nagy fáradtsággal taníthatták be a gyakorlóiskola apróságait, a kik színes és ügyes képben vándorczigányokat ábrázoltak, énekkel és tánczszal. A Vadrózsa daljátékban Márkos Júlia és Havas Rózi tüntek ki leginkább szép énekükkel. Nagy sikert ért el kitűnő szavalatával Telegdy Klára, a ki Szép Ilonkát adta elő, három hatásos előkép kíséretében. Igen tetszett a kecsesen ellejtett tarantella és fátöltő táncz is. Estély után társasvacsera, majd táncz következett, mely hajnalig tartott, a nagyobb növendékek számára.

* **Dr. Berzeviczy Albert beszédei.** Az egész országban, de különösen itt Eperjesen nagy érdeklődéssel várja az intelligens közönség Berzeviczy Albert: «Beszédek és tanulmányok» cz. kétkötetes művének eseményszámába való megjelenését. A magyar szónoklat és stílus hívatott mestere szólal meg a nagyszabású műben s előttünk, a kik közvetlenül s annyiszor csodáltuk Berzeviczy Albertnek magával ragadó, fényes szónoki talentumát, fokozott érdeklődésre és okulásra tarthat számot az a mű, a melyben az ő nagy elméjének igaz gyöngyeit, magasröptű gondolatainak gazdag tárházát, megőrkítve birhatjuk. Az előkelő könyvkiadó cég, a mely a nagyszabású mű kiadásának jogát elnyerte, elsősorban bennünket sárosiakat kötelezett le vállalkozásával s a legmesszebbmenő érdeklődésre joggal tarthat számot. Szolgáltatást vélnék teljesíteni olvasóközönségünknek azzal, ha a kiadó cég megrendelő felhívá-

sát egész terjedelmében közreadjuk a következőkben «A jövő 1905. év elején kerül könyvpiazcra Berzeviczy Albert «Beszédek és tanulmányok» című kétkötetes munkája. E munka Berzeviczynek a parlamentben, továbbá gyűléseken és kongresszusokon, valamint ünnepélyes alkalmakkor mondott nevezetesebb beszédeit, válogatott tanulmányait és értekezéseit foglalja magában. megfelelő jegyzetekkel kísérve. Sok százra megy azon beszédek, cikkek, tanulmányok száma, a miket Berzeviczy — immár negyedszázadnál hosszabb nyilvános pályáján mondott és írt; a most kiadásra kerülő műben a leg gondosabb válogatás útján gyűjtötték össze azokat a beszédeket és munkálatokat, a melyek egy vagy más szempontból, különösen szerzőjüknek a kulturális kérdésekre vonatkozó felfogása tekintetében eléggé nevezetesebb és érdekesek arra, hogy könyvbe gyűjtsék őket. Berzeviczy szónoki műveit szervesen egészítik ki e könyvben a jelentékenyebb tanulmányok és értekezések, úgy, hogy e kétkötetes mű tiszta képét adja annak a munkásságnak, mit Berzeviczy a politikai életben, társadalmi téren s a publicistikában kifejtett. A két kötet — mintegy 60 ív — ára fűzve 10 kor., kötve 12 kor. Megrendelhető a munka a kiadóknál (Singer és Wolfner, Budapest, VI., Andrássy-út 10.) és bármely más hazai könyvkereskedőnél is. A munka tartalma a következő:

I. **Parlamenti beszédek:**
A boszniai mozgalmak. (1882.)
A középiskolai törvényjavaslat. (1883.)
Válaszfelirati javaslat.
I. Előadói bevezető beszéd. II. Előadói záróbeszéd. (1884.)
A véderőjavaslat 24. és 25. §§-ai (1889.)
Középiskolai kérdések. (1890.)
A kisdudóvás. (1891.)
Az egyházpolitika.
I. Az egyházpolitikai reformok. (1892.) II. Az egyházpolitikai reformok eszméjének fejlődése. (1893.) III. A polgári házasság. (1894.)
A népoktatási törvények revíziója. (1895.)
A politikai helyzet 1895-ben.
Nemzeti kultúra. I. (1897.) II. (1900.)
Képzőművészeti viszonyaink és teendőink. (1899.)
II. **Gyűléseken és ünnepélyeken mondott beszédek:**
A jogi szakoktatás reformja. (1885.)
Az EMKE célja. (1896.)
Széchenyi elvei a nemzeti művelődésre nézve: művelődésünk némely hiánya és veszélye. (1892.)
A testi nevelés kérdése. I. (1894.) II. (1896.)
Társadalmi munkásság és nemzeti közművelődés. (1895.)
Egységes nemzeti közoktatás. (1896.)
A nemzeti szellem és a társadalmi tevékenység fejlődése köz-művelődésünkben. (1896.)
A nemzetközi választott-bírósg ügyéről. I. (1896.) II. (1900.)
Nemzeti kulturánk az új ezredév küszöbén. (1896.)
A középső felvidék szerepe tudományosságunk történetében. (Tudományos élet a multban és a jelenben. (1901.)
Rákóczi és kora. (1903.)
Nemzeti irodalmunk a multban és jelenben. (1904.)

III. **Emlékbeszéd, visszaemlékezés:**
Eötvös József halála 15-ik évfordulóján. (1886.)
Emlékbeszéd Szinyei Merse Félix fölött. (1891.)
Visszaemlékezés Pulszky Ferenczre. (1898.)
Petőfi emlékezete. (1899.)
Beszéd Munkácsy ravatalánál. (1900.)
Vörösmarty és a magyar nemzeti politika. (1900.)
Tompa Mihályról. (1902.)
Horváth Boldizsár emlékezete. (1903.)
Emlékbeszéd Horánszky N. arczképeknek leleplezésénél. (1903.)
Beszéd a bártfai Erzsébet királyné-szobor leleplezésekor. (1903.)
Beszéd Jókai Mór ravatalánál. (1904.)

IV. **Kisebb alkalmi beszédek:**
Beszéd a Nőképző-egylet huszonöt éves jubileumán. (1893.)
Beszéd a pusztaszeri ezredéves emlékünnepe. (1896.)
Beszéd a kassai dóm felszentelésekor tartott díszében. (1896.)
Beszéd az 1898. évi eperjesi tornaversenyen I—II.
Beszéd a Kisfaludy-Társaság tagjává történt választásakor (1899.)
Beszéd a kassai múzeum megnyitása alkalmából tartott díszében. (1903.)
Ministeri székfoglaló. (1903.)
Beszéd az egyetemi ifjak Deák-ünnepélyén. (1904.)
Pohárköszöntő Eperjesen, ministeri minőségben első ízben tett látogatása alkalmával. (1904.)
Beszéd sub auspiciis Regis doktori felavatáson. (1904.)

V. **Tanulmányok, értekezések:**
A nyilvános felolvasásokról és közművelődési egyesületekről. (1883.)
A gentryről. I—IV. (1884.)
Mignet és Thiers emlékezete. Trefort Ágostontól. (1885.)
Egy német diplomata a forradalom alatt. (1886.)
Vitzthum gróf emlékiratai I—II. (1887.)
Közművelődésünk és a harmadik egyetem. (1894.)
Az ismeretterjesztés eszközei az iskolán kívül. (1897.)
Gróf Széchenyi István. (1903.)

* **Ízléses és a legújabb divatnak megfelelő karácsonyi és alkalmi tárgyakból változatosan összeállított kirakataira hívja fel a nagyérdemű közönség figyelmét Cattarino Sándor eperjesi papir- és díszműárkereskedő.**

Sirolin

A legkiválóbb tanácsok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az újeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli czeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc).

* Az Eperjesi Tanári-kör december 17-iki (szombati) felolvasó-estélyén dr. Wallentiny Samu köri elnök tart felolvasást «Madách Imre életéről». Ez alkalommal 40 vetített kép kerül bemutatásra a költő életéből. A felolvasás szombaton délután 6 órakor lesz a vármegyeház nagytermében.

* Az eperjesi szabadelvű-párt gyűlése — mint mult számunkban már jeleztük — decz. 3-ikán délután 4 órakor volt a Fekete-sas kistermében. A szép számmal egybegyűlt választókhoz, a gyűlést összehívók nevében először Fest Lajos szólott. Elnöknek Kubinyi Albertet, jegyzőként pedig dr. Raffay Ferenczet és dr. Rosenberg Teofilt ajánlotta, a mit egyhangulag elfogadtak. Az elnök utalt arra, hogy a változott politikai helyzet mai állapotában nyilatkozni kell az eperjesi szabadelvű-pártnak is, sőt újból való szervezkedés szüksége merült fel. Mint korelnök e gyűlés további vezetésére ajánlotta elnökül dr. Schmidt Gyulát, a ki a jelenlevők éljenzése közt foglalta el az elnöki széket. Indítványára kimondták először is a párt újjászervezését s elnök lett Kubinyi Albert, társelnökök Kovaliczky Kornél, dr. Lakner Árpád és dr. Schmidt Gyula, jegyzők pedig, a fentemlítettek kivül, dr. Ferbstein Károly és dr. Ghillány György. Továbbá megalakították az 50 tagból álló választmányt. Ennek megtörténte után, az elnök — lelkes beszéd kíséretében, — a melylyel a technikai obstrukció elfojtásának szükségességét hangsúlyozta, elfogadásra ajánlotta az alábbi határozati javaslatot és táviratokat. Az egyhangulag elfogadott határozati javaslat így szól: «Mondja ki határozatilag az eperjesi választók szabadelvű-pártja, hogy Eperjes város szabadelvű polgársága együttérz a kormánnyal, azt támogatni kívánja és bizalmáról biztosítja s ennek bizonyosságául táviratban üdvözlő üggy a miniszterelnököt, valamint az országos pártelnököt is.» Gróf Tisza miniszterelnökhöz ezt a táviratot küldték: «Eperjes város választóinak szabadelvű pártja mai napon újból szervezkedve, megtartott igen népes gyűléséből, változatlan, sőt fokozott bizalmáról biztosítja Excellenciádat, a hongyülés munkaképességének helyreállítására irányzott erélyes és hazafias munkájában.» Erre dr. Schmidt Gyula, a szabadelvű-párt elnöke a következő választatot kapta: «Nagyságos Pártelnök úr! Azon nehéz küzdelem után, a melyet az országgyűlési szabadelvű-párt önfeláldozó támogatásával hosszú harcok árán megszerzett parlamenti alkotmányunk érdekében megvívottam s melybe egész lelkemet, minden erőmet beléhelyeztem, nagy örömmel töltött el Eperjes város szabadelvű-pártjának oly megleghangú üdvözlője, a melyet ez alkalommal intézett hozzám. Hazafias aggodalmaim közepette, a melyek ezen küzdelemre készítettek, nagy megnyugvásomra szolgál, hogy a mint az ország minden részéből hozzám érkező hasonló üdvözlőlektől látom, a nemzet döntő nagy többsége kellően méltányolja azon vitális nagy nemzeti érdekeket, a melyek minket ezen harcra indítottak és azért teljes mértékben helyesli vállalkozásunkat, helyesli az utat, módot, a melyet kénytelenek voltunk választani, hogy állandó veszélyvel fenyegetett alkotmányos gépezetünket megmentsük. Fogadják szives megemlékezésükért hálás köszönetemet, és legyenek meggyőződve, hogy működésünk alapját képező bizalmuk megnyilatkozása újabb ösztönzésül szolgál a kormánynak, hogy a megkezdett úton teljes erélylyel és a cél nagyságának megfelelő kitartással tovább haladva, hazánk nyugodt, békés fejlődését a jövőre biztosítsa. Budapest, 1904. december hó 5-ikén. Hazafias tisztelettel Tisza.» Bárány Podmaniczky Frigyes pártelnökhöz ezt a táviratot intézték: «Eperjes város polgárainak szabadelvű-pártja ma megtartott igen látogatott gyűléséből, egyhangú lelkesedéssel üdvözlőt küldi a kormánnyt támogató országos szabadelvű-pártnak s biztosítja a jelen válságos politikai helyzetben elfoglalt hazafias álláspontjának odaadó támogatásáról.» A táviratok egyhangú elfogadása után, az elnök a kormány élénketése közt zárta be a gyűlést, a melyen több országgyűlési képviselő s br. Ghillány Imre főispán is jelen volt. Dr. Schmidt Gyula elnökhöz december 4-ikén a következő válasz jött: «Meleghangú üdvözlőtök szíves viszonzása mellett igaz örömmel vettük tudomásul, hogy eperjesi hű elvtársaink is felemelték szavukat az alkotmányi tipró obstrukció és a szólásszabadsággal üzótt rútvisszaélés eltélése végett. Bizalmukat őszintén nagyrabecsüljük és támaszkodva elvtársainknak, tehát a nemzet óriási többségének lelkes támogatására, folytatjuk a kényszerűségből felvett harcot, míg nem győzünk. Podmaniczky, pártelnök.»

* A Tanári-körnek legközelebbi felolvasása — ez egyszer kivételesen — vasárnap, december 11-ikén délután 6 órakor lesz a megyeháza nagytermében. Mint-hogy dr. Cholnoky Jenő budapesti egyetemi magántanárnak «A kelet-ázsiai (orosz-japán) háborúról» szóló s vetített-képekkel kísért előadása iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik s a közönség köréből mind

többen és többen intéztek és intéznek kérdést az iránt, mily föltételek mellett vehetnének részt ezen a felolvasáson, a Tanári-kör elnöksége készséggel eleget kíván tenni a közönség óhajának s ez úton értesíti az érdeklődőket, hogy a felolvasáson 50 fill. belépő-díj mellett azok is részt vehetnek, a kik különben nem rendes tagjai a Tanári-kör felolvasásainak. A mi magát a felolvasást illeti, föltötte érdekesnek és tanulságosnak ígérkezik, nemcsak tárgya miatt, melyet fölöle, hanem azon szempontok után ítéelve, melyek az előadót felolvasásában vezérlik, hogy ezt a két hatalmas, fölünk távol álló, gondolat- és érzésvilágban, vallásában, szokásaiban és intézményeiben egészen elütő népet velünk megismertesse. Célja sikeres megoldásában nemcsak tudománya, ismeretei, általános tájékozottsága, kifejező előadása támogatják, hanem az a körülmény is, hogy a népet személyesen ismeri, földjét megjárta, intézményeit, szokásait tanulmányozta, szóval mindarról, a mit elmond, maga a helyszínen, személyesen meggyőződött, önmaga alkotott képet annak a lelki-világáról, melyről nekünk csak halvány fogalmunk lehet. Ezt az ismeretlen, csodás világot tárja élénk felolvasása keretében, érthetővé, érzékelhetőbbé tévén azzal a sok képpel, melyek ezt a világot híven tükröztetik, hogy számunkra maradandóbbá tegye. Belépőjegyek kaphatók a Kör pénztárájánál, valamint a felolvasás estjén a megyeháza nagytermében.

* Sürgős figyelmeztetés! Üzletben található legfinomabb s valódi kínai- s orosz-teu, kilónként 10—30 kor-ig mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs-, Trieszt- avagy Londonból szerez-zük be, mint azt számos tea-fogyasztó háznál eszköz-lik. Megrendelés előtt kérem czéggemnél próbát eszköz-ölni. Valódi angol jamaika-rum legfinomabb minő- ségekben szintén nálam beszerezhető. Teljes tisztelet- tel Pálesch Árpád droguista Eperjesen.

* A sóvári csipke Az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításán — a melyet mult szombaton nyitott meg Berzeviczy Albert vallás- és közokt.-ügyi miniszter — külön gyűjtemény van a sóvári csipkékből. Ezeket vármegyénk egyes vidékein ma is hordják s a Széchenyi kör tavaszi kiállításán általános tetszést arattak, a miben most Budapesten van részük. A Budapesti Hírlap így ír róluk: «Külön említsük meg a jeles Divald Kornél sárosvármegyei csipkegyűjteményét. Innen-onnan háromszáz esztendeje, hogy csipkét vert ott a nép, ma már azonban vész ki belőlük a művészi kedv, jóformán csak Sóvárt dolgoznak még. Ott készül a főkötők csipkebetéje. A régi, a veszendőnek indult szép mesterséget élesztgeti Divald s a primitív népies csipkemotívumok fölhasználásával készített modernet.»

* Az 1905. évi városi költségvetés. Jó későn, e hét elején hagyta el a sajtót városunknak jövő évre szóló költségvetése, a melyet a szakosztály véleményével együtt a városi főszámvevő hivatalos helyiségében 15 napi közszemlére tettek ki, s megküldötték a városi képviselőtestület tagjainak. Elsősorban az érdekel minden adófizető polgárt, hogy a pótdát 49%-ban irányozzák elő s a háztulajdonosokra még külön 4% községi-pótdát vetnek ki. A kiadások majdnem 50,000 koronával emelkednek, a minek oka — a főszámvevő jelentése szerint — az, hogy a város ingatlan vagyona folyvást növekedvén, nőnek a szükségletek is; továbbá, hogy a város lakossága évről évre szaporodik s az építkezés egyre folyik, a város kereskedelmi és ipari forgalma tetemesen emelkedik, melyből kifolyólag új utcák kiépítése, valamint a rendőrlégénység létszámának szaporítása vált szükségessé. E címeken 21,800 kor. a kiadások emelkedése. A bevétel 27,600 koronával szaporodik, a mely nagyobb fedezetet főként a malom s a vám- és helypénzszedési jog újabb kibérlése által, valamint a közbiztonsági és a fogyasztási adók házi-kezelésénél érik el. A pótdátban benne van az 5% koldus-ellátási pótlék, a betoncsatorna költségének törlesztésére 4%, az iparkiskola 2% s a vármegyei kultur adóra 1%. A főszámvevő 58% pótdátot javasolt, a mit a pénz- és gazdaságügyi szakosztály szállított le 49%-ra, az által, hogy egy bevételi tételt felemelt, nyolcz kiadási tételt pedig leszállított. Az egész költségvetés — sajnos — a régi nyomokon halad; új eszmét nem vet fel az előljáróság s különösen nincs remény arra, hogy a pótdát csökkenjen a közel jövőben.

* A kassai kereskedelmi és iparkamara november 25-ikén tartott rendes havi közgyűlése. A közgyűlés napirendjére kitűzött tárgyak közül helyszülke miatt csak a következőkről tesznek említést: Siposs A Gyula kamarai elnök jelentette, hogy úgy a miniszterelnök, mint a kereskedelmi miniszter őszinte köszönetet mondanak a kamarának azon alkalomból, hogy őket az olaszországi vámprovizorium létesítése körül kifejtett hazafias buzgólkodásukért táviratilag üdvözölte. Deil

Jenő titkár-előadó kimerítően ismertette azt a felterjesztést, melyet az elnökség a házi-iparcikkre szóló megrendelésgyűjtések körül tapasztalt visszaélések dolgában a kereskedelmi minisztériumhoz intézett A titkár-előadó beszámolt az elnökség nevében azon intézkedésekről, melyek a kamara részéről a Mád—Zombortól Abaúj-szántón át Hidasnémetiig vezető h. é. vasútvonal melletti propaganda érdemében tettek és egyúttal közli a közgyűléssel, hogy Abaúj-torna- és Zemplénvármegyék közönsége és mérvadó körei a hidasnémeti csatlakozás mellett foglalnak állást. Olvastattat a keresk. miniszter rendelete, melylyel a kamara tudomására hozatik, hogy a Kassa sz. kir. városban létesítendő vízvezeték használatáért a kereskedők részéről üzlethelyiségeik után fizetendő díjak leszállíttassanak, nem találta teljesíthetőnek. Ennélfogva a kassai kereskedők üzlethelyiségeik után 5%-nyi víz- és csatornahasználati díjat tartoznak fizetni. Olvastattat a keresk. miniszternek Szatmárnémeti város tanácsához intézett elvi-jelentőségű rendelete, melyben Haltenberger Béla kassai vegyész- és mosó-intézet tulajdonos megrendelésgyűjtési ügyében felpanaszolt sérelem gyökeresen orvosoltatik Szatmárnémeti város tanácsa ugyanis az ottani kereskedőket vegyészítésre megrendelésnek idegen iparos (Haltenberger Béla kassai lakos) részére való elfogadásától eltiltotta s illetőleg az ottani kereskedőket erre vonatkozó külön iparigazolvány váltására kötelezte. Szatmárnémeti város ezen eljárása egyrészt az 1900. évi XXV. t.-czikk 1. §-ával ellenkezőben van, másrészt az ipartörvény szempontjából is kifogás alá esik. A megrendelés-gyűjtés fogalma alá ugyanis nem vonható az az eset, midőn az idegen községbeli iparos vagy kereskedő az ipari szolgáltatás teljesítésére vonatkozó megrendelés gyűjtése végett a vevőt, illetőleg megbízót nem keresi fel, hanem csupán valamely más kereskedő vagy iparos üzleti czégtábláján, illetőleg ennek helyiségével kapcsolatos valamely módon jelzi, hogy ott az általa teljesítendő szolgáltatásokra megrendelések felvételnek. A kereskedők azon eljárása pedig, hogy valamely idegen községbeli iparos vagy kereskedő részére megrendeléseket elvállalnak, ipar üzésnek nem tekinthető s ehhez képest, azok eme tevékenységükből kifolyólag iparigazolvány váltására sem kötelezhetőek Hanusfalu községének a hetivásár-tartási jog engedélyezése iránti kérelmét pártolta a kamara; a vásári helypénz-tarifa 2—7 s 10—13. díjtételeinek leszállítását hozta javaslatba. Az elnökség bemutatta a kamara 1905-ik évi költségvetésének előirányzatát az ipar- és keresk. osztályok javaslataival együtt. Az osztályok javaslatai szerint módosított előirányzat így hangzik: Rendes szükséglet: személyi kiadások 14,600 kor., dologi kiadások 12,682 kor., iparokt. és iparfejlesztés 16,720 kor., összesen 44,002 kor. Erre fedezet van: pénztári maradványból, kamarai illetékekből, kamarai illetékhátralékokban és iparvédjegy-lajstromozásból 48,050 kor. Az ipari szakiskolák és munkakiállításokra fog fordítottatni: kassai építőipari és ipari rajztanfolyamok 500 kor., késmárki szövőiskola és szövőipari tanfolyam kereskedő-segédék részére 1000 kor., homonnai faipari szakiskola 1200 kor., ungvári agyagipari szakiskola 1200 kor., gölniczbányai vasipari szakiskola 800 kor., tokaji kosárfonó-szakiskola 400 kor., ungvári iparos-rajztanfolyam 600 kor., munkakiállítások érdemdíjaira 400 kor. A keresk. iskolákra pedig: Kassai felsőkereskedelmi iskola felszerelésére 500 kor., kassai keresk. tanoncz-iskolára 600 korona, újhelyi keresk. tanoncz-iskola és segédék továbbképző tanfolyama 500 kor., eperjesi keresk. tanoncz-iskola és segédék továbbképző tanfolyama 500 kor., késmárki női keresked. tanfolyam 400 kor., kassai női keresked. tanfolyam 400 kor. Iparfejlesztésre: szövőipar fejlesztése 300 kor., képaragás és játékszeripar 1200 kor., munkások népszerű oktatása 400 kor., kiváló iparos- és kereskedői munkások és alkalmazottak jutalmazására 650 kor. A közgyűlés a kamarának 1905. évi rendes szükségletét 44,002 kor.-val, a fedezetet 48,050 kor.-val megállapítván, az 5% os illetékkivetési kulcs alkalmazását határozta el. Az 1884: XVII. t.-czikk 175. §-ában a keresk. és iparkamarák részére biztosított jognál fogva a közgyűlés rendes és- illetve póttagoknak a kamara területéhez tartozó törvényhatóságok kebelében alakítandó ipartanácsokba a következő kereskedőket és iparosokat választotta meg: Sárosvármegyéből: rendes-tagok: Kósch Árpád kereskedő és Princz Antal iparos, eperjesi lakosok; póttagok: Holénia Béla kereskedő és Kobilicz Frigyes iparos, eperjesi lakosok. Sárosvármegye közigazgatási bizottsága megkeresvén a kamarát az iránt, hogy Kiszében r. t. város új híd-vám-díjszabása dolgában szakvéleményt nyilvánítson, a közgyűlés a kereskedelmi osztály javaslata alapján Kiszében város híd-vám-tarifáját állapította meg, illetve hozta javaslatba a közigazg. bizottságnak. A kamara kereskedelmi és iparos-tályaai egyetértőleg kívánatosnak jelezték, hogy

a kamararésze egy javaslatot eredményt szücségesnek Gyula kimerítő elé részle kamarai az iparos megsvaz tornai a években pedig ak egy-egy mazottai követend a jeles a testületé és a kam és évenk terjesztés

* Né vármegyben: De czen, de Szedlicze falun, ja mezon, január 2 jan. 31-ü Ugyanez czen és

* Jó figyelte, a Meteo hétre is következ használvt akkor v Béla gy

* Ely Singer-v varrógépe az ipart Jóték céljaikra iparigazo vásár ta

Nagy léseknek megrend előjárás. Hitele szének r s azt a kizárólag s így ka nem tek

«Eze ban elad 51. §-áb Köz képesítés szalon-) köteleké

Ha a téve, elő felelő üz

Oly keresked foglalkoz

Veze kon joga t.-cz. 58.

A vá mérsáros nem szol

Oly foglalkoz szóló ipar

Szjgy kedéssel

* A akkor tö gyarapod a hidege célra leg íze, szaga nagy. Üv

a kamara mindenkori pénztári maradékának megfelelő része egy házépítő-alap létesítésére fordítottassék. Ezen javaslatok beható eszmecsere tárgyává tettek, melynek eredményül, Flegmann Sámuel kamarai kultagnak javaslatára, kimondta a kamara, hogy egy, a kamara szükségleteinek megfelelő székháznak felépítését szükségesnek tartja és kiküldött bizottságot, mely Siposs A. Gyula kamarai elnök elnöke alatt a házépítés ügyét kimerítő tanácskozások tárgyává teendő és a közgyűlés elé részletes javaslatokkal fog járulni. Siposs A. Gyula kamarai elnök javaslatára kimondja a közgyűlés, hogy az iparos- és kereskedői alkalmazottak jutalmazására megszavazott összeget az 1905. évben kassai és abaúj-tornai alkalmazottaknak fogja kiosztani, a következő években ezen nemesszámra megszavazandó összegeket pedig akként fogja felhasználni, hogy minden egyes évre egy-egy kamarai vármegye iparos- és kereskedői alkalmazottai részesüljenek érdemdíjazásban. A jövőben követendő eljárásra nézve kimondja a közgyűlés, hogy a jeles alkalmazottak kinyomozása céljából az ipartestületek, kereskedői társulatok, a gyárigazgatóságok és a kamarai tagok közreműködését fogja igénybe venni és évenként a decemberi közgyűlésben az elnöki előterjesztések alapján a jutalmazások iránt határozni.

* **Népies gazdasági tanfolyamokat** rendez a Sáros-vármegyei Gazdasági Egyesület a következő községekben: Decz. 3-ikán Hanusfalván, decz. 10-ikén Szedliczén, decz. 17-ikén Hanusfalván. 1905. január 10-ikén Szedliczén, jan. 11-ikén Somoson, jan. 14-ikén Kakasfalun, jan. 17-ikén Bányavölgyön, jan. 18-ikén Kükemzőn, jan. 21-ikén Jernyén, jan. 24-ikén Gáboltón, január 25-ikén Budaméren, január 28-ikén Palocsán, jan. 31-ikén Kurimán és február 1-jén Vörösalmán. — Ugyanez az egyesület *kosárfonó-tanfolyamot* nyit Szedliczén és Hanusfalván, a földm. miniszter támogatásával.

* **Jó tanács.** Egy szorgalmas újságolvasó megfigyelte, hogy az Országos Meteorológiai Intézetnek és a Meteor. időjósai többnyire ellenkezők. Így a folyó hétre is az egyik esőt, a másik hideget jelez. Bármelyik következéskor is, meghűlésnek vagyunk kitéve s ilyenkor használjunk Réthy-féle *pemetefűczukorkát*, mely csak akkor valódi, ha minden dobozon a készítő: Réthy Béla gyógyszerész neve rajta van.

* **Elvi-jelentőségű miniszteri rendeletek.** Valódi Singer-varrógépek forrártára felírás használata Singer-varrógépek tényleges árusítása esetén nem ütközik az ipartörvény 58. §-ába.

Jótekingy egyesületek által nem iparcikkékből saját céljaikra rendezett kiállításra, illetve alkalmi vásárra iparigazolvány nem szükséges. Az ily kiállítás, illetve vásár tartása a rendőrhatalomnak bejelentendő.

Nagyobb gazdasági gépekre vonatkozó megrendeléseknek a kisbirtokosoknál való gyűjtésénél megkivánt megrendelési vagy szerződési okiratoknak a községi előjáróság által való hitelesítése díj- és illetékmentes.

Hitelközvetkezett azon eljárása, hogy tagjai egy részének megbízásából egy ízben kocsikecsőt rendelt s azt a megbízó tagok között minden nyereség nélkül, kizárólag a beszerzési ár megtérítése mellett kiosztotta s így kizárólag mint közvetítő szerepelt, iparüzésnek nem tekinthető.

«Ezen üzlet feloszlik, az árúk melyen leszállított árban eladatnak» hirdetés használata az 1884. XVII. t. cz. 51. §-ába ütköző kihágást képez.

Közönséges cukorkák készítése nem tartozik a képesítéshez kötött iparágak sorába, a finomabb (úgynevezett szalon-) cukorkák készítése ellenben a cukrászipar kötelekébe esik és képesítéshez van kötve.

Ha az iparos rendes lakhelyét más községbe átvéve, előbbi lakhelyén levő üzletét fentartja, ahhoz megfelelő üzletvezetőt köteles bejelenteni.

Oly községben, ahol mézáró-iparos nincs, hús-kereskedéssel külön iparigazolvány nélkül szatócs is foglalkozhatik.

Vezetéknévnek cégnevet és üzleti nyomtatványokon jogosulatlanul y-nal való használata az 1884. XVII. t. cz. 58. §-ába ütköző kihágást képez.

A vásárok állatfelhajtásának ideiglenes betiltása a mézáró-ipar gyakorlásának önkéntes félbeszakítására nem szolgálhat menteségül.

Oly községben, a melyekben bőr elárúsításával foglalkozó kereskedő nincs, a vegyeskereskedők erre szóló iparigazolvány nélkül is jogosultak bőrt elárúsítani.

Szűgyártó, csizmadia és bocskoros bőr- s cserkeskedéssel külön iparigazolvány nélkül nem foglalkozhatik.

* **A gyermekbetegségek elleni védekezés** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban úgy érhető el, ha a gyermek a hidegebb évszak alatt csukmájolajat fogyaszt, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegeje 2 korona a gyógyszerárakban.

* **A tokaji szüret eredménye.** A tokaji járás területén az 1904. évi szüreti eredményről Füzesséry Ödön tokaji főszolgabíró hiteles statisztikai adatokat állított egybe, melynek alapján a tokaji járás területén az 1904. évi szüreti eredmény a következő: Tokajban termelt 4634 hl. must, Tarczalon 6300 hl., Tolcsán 7790 hl., Erdőbényén 2400 hl., O-Liszván 3800 hl., Bodrogsadányban 999 hl., Vámosújfalun 621 hl., Bodrogolaszin 900 hl., Bodrogsarán 9 hl., Bodrogkeresztúron 163 hliter, Bodrogkislalun 626 hliter, Szegilongon 1290 hl., Erdőhorvátin 244 hl., Komlósán 1 hl. must, összesen 29,777 hektoliter must, melyben befoglaltatik az 1165 hektoliter asszúbor is, melyet az egyes községek borteremelői előállítottak. Az idei termés legnagyobb része még meg van, csakis a kisebb termelők adták el boraikat. A must cukortartalma az északi fekvésű és alj-szőlőknel 17–20 fok, a jobb fekvésű hegyi-szőlőknel általában 21–27 fok között váltakozott.

* **Révai-Kalendárium 1905.** Most hagyta el a sajtót ez az irodalmi naptár — a magyar könyvpiac értékes specialitása, — mely az idén felette érdekes és nagyszabású irodalmi újdonságokról számol be. Olyan irodalmi újdonságok ezek, melyek a modern kultúr-igények nagy területeit ölelik fel s e rohanó, követelő kor emberének kezébe adják a művelődés biztos eszközeit. E mellett a kegyeletnek is hódol a Révai-Kalendárium, Jókai Mór emlékeztetének szentelve egy igen szép cikket, melyben többek között a világsajtó nekrológjaiból hordja össze a legérdekesebbeket. A Révai-Kalendáriumot minden irodalombarátnak — kívánatra — ingyen küldi meg a kiadóhivatal: VIII. Üllői-út 18. szám.

* **Megtagadott cégbejegyzés.** Egy részvénytársaság cégébe a «magyar bank» megjelölést akarta felvenni. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvény-szék a kért bejegyzést nem rendelte el a következő okokból: A bejegyzettni kért és az alapszabályok 1. §-ában megállapított cég, az abba felvett hangzatos «Magyar Bank» megjelölés miatt, a közönségnek az irányban való megtévesztésére szolgálhat alkalmat, mintha ez a részvénytársaság a magyar állam által felállított, avagy támogatott nagyszabású pénzintézet lenne; miért is a bejegyzettni kért cég az abban előforduló «Magyar Bank» jelző miatt, a cég-valódiság elvénél fogva, a folyamodó társaság cégéül be nem jegyezhető. A budapesti királyi ítélőtábla 1904. október 11-ikén következő indokollással hagyta helyben az elsőbírósg határozatát: A kir. ítélőtábla az elsőbírósg végzésének egyedül neheztelt az a részét, mely által a folyamodó által választott cég a cégvalódiság elvébe ütköző voltánál fogva be nem jegyezhetőnek mondatott ki, a benne foglalt vonatkozó indokok alapján annyival inkább helybenhagyja, mert köztapasztalat szerint a cég-gekről a forgalomban gyakorta megrövidített alakjukban lévén szokásos megemlékezni, a folyamodó cégében főjelzőként előforduló «Magyar Bank» kifejezés, a mint ezt az elsőbírósg neheztelt határozatának indoklásában helyesen felhozta, a nagyközönségre nézve a forgalomban nyilván megtévesztő hatású lehet.

* **A Horgony-Pain-Expeller** (Richter-féle Liniment. Caps. comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, közhvény-, csúznál stb. nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást indétek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel alkalmazható bedörzsölésként az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor 40 f. és 2 korona, legtöbb gyógyszertárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan Richter-féle Horgony-Pain-Expellert, vagy Richter-féle Horgony-Linimentet kérni, valamint a «Horgony» védjegyre és a Richter cég-jegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

== BERGER KÁVÉHAZA. ==
LAPOK minden modern nyelven.

Közgazdaság.

Takarmányszállítási kedvezménynek a kereskedőkre való kiterjesztése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés a kereskedelemügyi miniszterrel erre vonatkozólag a következő rendeletet vette: «... megengedtem, hogy a gazdák részére teljes kocsiakománnyokban szállítandó széna, szalma, szecska és tengerikórá küldeményekre a magy. kir. államvasutak vonalán és a pécs-barcsi vasúton engedélyezett, a helyi díjszabás szerinti II. kivételes díjszabás tételeinek alkalmazásában álló díjkedvezmény, a jelenleg alkalmazásban levő igazolási eljárásnak s azon kikötésnek eljétével, hogy a küldeményeknek gazdák részére kell rendelkezniük de ama megszorítás további fentartásával, hogy a határszéli állomásokra rendelt küldemények a díjkedvezményből ki vannak zárva és a küldeményeknek a magyar rendeltetési állomáson tény-

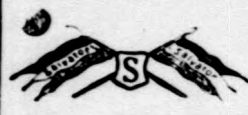
leg le kell adniok és onnan el kell fuvaroztatniok, a takarmányhiány tartamára általánosítottassék s ehhez képest f. é. december 10-ikétől visszavonásig, de legkésőbb 1905. május végéig terjedő érvényűvel gazdasági egyesületi igazolvány nélkül alkalmaztassék. Megengedtem továbbá, hogy az erőtakarmányokra nézve a föntemlített vasútvonalakon engedélyezett, a «C» osztály díjtételeinek alkalmazásában álló díjkedvezmény a nem gazdák címére feladott, de tényleg gazdák által takarmányként leendő felhasználásra rendelt oly teljes kocsiakománnyú tengeri-küldemények után, melyek az illető leadási állomásnak a fuvarlevélre rávezetett igazolási záradék szerint kiváltás után az állomásról tényleg elfuvaroztatnak, a következő feltételek mellett visszatérítés útján alkalmaztassék. A küldeményeknek bérmentetienül kell feladatniok: vagyis a viteldíj a címzett által a leadásnál fizetendő. A küldemények után a szállítás alkalmával a díjszabás szerint rendes viteldíjak számítottak. A tényleg fizetett díjszabás szerint viteldíjak és a föntidézett díjkedvezmény alkalmazása mellett eredményező viteldíjak közötti különbözet a fuvarlevélben megnevezett címzettnek visszatérítetik, ha ezért a küldeménynek a rendeltetési állomásra történt megérkezéséről számított 3 (három) hónapon belül a nevére, mint címzettre szóló eredeti fuvarlevélnek bemutatása mellett a m. kir. államvasutak igazgatóságához folyamodik és ez alkalommal igazolja, hogy az illető tengeri-küldeményt oly gazdák közt osztotta szét s illetve oly gazdáknak adta el, kiknek tekintetében a rendeltetési hely szerint illetékes járási főszolgabíró s illetve szab. kir. és rendezettanácsú városokban a polgármester, Horvát-Szlavonországok területén pedig a rendeltetési hely szerint illetékes kir. járáshatósági főnök s illetve városokban a polgármester által bizonyítottatik, hogy állattenyésztéssel foglalkoznak és az általuk állat-állományuk nagyságához mért szükségletnek megfelelő mennyiségben átvett tengerit saját szükségletük fűdőzésére használják föl. A díjkedvezmény csak takarmányozási célokra rendelt tengerire engedélyezett, más rendeltetésű, különösen tehát szeszgyártásra vagy egyéb ipari feldolgozásra rendelt tengeri után nem vehető igénybe. A küldemény föntiek szerint történt szétosztásának s illetve eladásának igazolására a címzett által jegyzék terjesztendő be, mely jegyzéknek következő adatokat kell tartalmaznia: a) a küldemény pontos megjelölését, vagyis a fel- és leadási állomást, a szállított súlymennyiséget és a fuvarlevél számát; b) azon gazdák nevét és lakóhelyét, a kiknek a küldemény részletekben el lett adva; c) az egyes gazdáknak eladott súlymennyiségeket; d) a 100 kg.-kénti eladási árt s az annak megszabásánál a díjkedvezmény alapján számításba vett mérsékelt díjtételt; e) az átvévő gazdáknak a megjelölt súlymennyiségek átvételét és a bejegyzett eladási árt elismerő sajátkezü aláírását; f) az illetékes főszolgabíró vagy polgármester s illetve Horvát-Szlavonországban a kir. járáshatósági főnök vagy polgármester által a felsorolt gazdákra és szükségletükre nézve kiállítandó fentemlített igazolást, mely záradék-ként a jegyzékre vezetendő. Ha a címzett részére tengeriből egyazon feladási állomásról egyazon díjtétel mellett több kocsiakománnyú lett szállítva, akkor nem szükséges igazolni, hogy mely küldeményből kapták az egyes gazdák az átvett mennyiséget, föltéve, hogy ezen átvett részmennyiségek összességükben a címzett által hozott kocsiakománnyok összességét fűdözik. Ily esetekben tehát az ugyanazon feladási állomásról származó küldemények egy jegyzékbe foglalhatók össze. Ez a díjkedvezmény is f. évi december 10-ikétől visszavonásig, de legkésőbb 1905. május végéig terjedő érvényűvel fog alkalmaztatni, megjegyzvén, hogy a december 10-ike előtt számított ily tengeri-küldemények a díjkedvezményre igényt nem tarthatnak. Felszólítottam továbbá a hazai magánvasutakat, valamint az államvasúti kezelésben levő ama helyi érdekű vasutakat, melyek saját vonalaikat illetőleg díjszabási autonómiával bírnak, hogy az említett zászlaltakarmányművekre engedélyezett díjkedvezmény általánosítását, mint a tengeri-kedvezménynek hasonló módon a takarmánykereskedők és szövetkezetek s általában közvetítők részére szállított és azok által gazdáknak eladott tengeri-küldeményekre leendő kiterjesztését saját vonalaikat illetőleg is engedélyezzék. Intézkedtem továbbá, hogy a Fiuméből a m. kir. államvasutak és a pécs-barcsi vasút állomásaira szállítandó, gazdák részére rendelt, tehát gazdasági egyesületi igazolvány mellett földadásra kerülő, valamint nem gazdák címe alatt földadásra kerülő, de tényleg gazdák által takarmányként leendő felhasználásra rendelt, föntiek szerint a díjvisszatérítési eljárásnak alávetett teljes kocsiakománnyú tengeri-küldemények után a «C» osztály díjtételeinek alkalmazásában álló díjkedvezmény a helyiforgalom számára megállapított föltételek és módok, valamint igazolási eljárásnak egyébként való betartása mellett, a magyar adriai vasúti kötelek díjszabása II. rész első fűzetében fönnálló közvetlen díjtételek alapján alkalmaztassék. Végül értesítem a Cízmet, hogy erőtakarmányokra és marhasóra nézve a m. kir. államvasutak vonalai takarmányhiány indokából f. é. december végéig terjedő érvényűvel engedélyezett díjkedvezmény hatályát visszavonásig, de legkésőbb 1905. évi május végéig meghosszabbítottam s a többi hazai magánvasutat és az államvasúti kezelésben lévő helyi érdekű vasutakat felszólítottam, hogy az említett küldeményekre saját vonalaikat illetőleg engedélyezett díjkedvezményeknek az érvényét a fönti határnapig szintén hosszabbítsák meg. Budapest, 1904. évi december hó. Hieronymi s. k.»

Báli selyem

60 krajcártól méterjét; legutolsó újdonság. Bérmintve és már megvámoltatva házhoz szállítatik. Nagy minta gyűjteményt rögtön küld

HENNEBERG selyemgyáros, ZÜRICH. 4

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatasu.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangu gyógyviz és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/3 literes palack	...	32 fillér
3/4 "	...	40 "
1/1 "	...	48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:

1/3 literes palack	...	6 fillér
3/4 "	...	7 "
1/1 "	...	8 "

Hirdetmény.

Hanusfalva községben a vásári vám-szedési jog, mely 1/5 részben az uraságot, 1/5 részben a községet illeti, 1905. évi január hó 1-jétől kezdődő hat (6) egymásután következő évre Hanusfalván a körjegyzői hivatalban 1904. évi december hó 22-ikén d. e. 10 órakor nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a körjegyzői hivatalban vagy Holenia Ernő uradalmi tisztartónál bármikor megtekinthetők.

Hanusfalván, 1904. december 7-ikén.

Csekanyák Béla,
körjegyző.

Holenia Ernő,
urad. tisztartó.

MESSMER-TEA

a legkedveltebb és legelterjedtebb, 100.000 családban iszszak, kiadós és ennélfogva nagyon olcsó a használatban. Legfinomabb termékei az új aratásnak. Próbacsomagok K. 1.— és K. 2.—, kaphatók BEIN SIMON üzletében Eperjesen.

5226—1904. szám.

Szántóföld-eladási hirdetmény.

A sóvári m. kir. erdőhivatal a Huvész község határában fekvő 117 kat.-hold kiterjedésű mezőgazdasági földeket zárt írásbeli versenytárgyalás útján, örökáron való eladásra bocsátja.

Az összes, áruba bocsátott 117 kat.-hold földek kikiáltási ára 14,083 (tizennégyezer-nolcvanhárom) korona és 50 fillér.

A venni kívánók felhivatnak, hogy ívenkint 1 korona bélyeggel és 1410 korona bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat melyekben a megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel világosan kiirandó s az, hogy az árverési és szerződési feltételeket ismerik, azokat elfogadják s magukat azoknak fétetlenül alávetik, határozottan kijelentendő — 1905. évi január hó 16-ikán d. e. 10 óráig a keczerpekléni m. kir. erdőgondnokság irodájában, a versenytárgyalás vezetésével megbízott kiküldöttnek nyújtják át.

A szerződési és árverési feltételektől eltérő, valamint elkésve benyújtott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és szerződési feltételek a sóvári m. kir. erdőhivatal, valamint a keczerpekléni m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Az eladásra bocsátott földek fekvésére s egyéb, erre vonatkozó útbaigazításokat a keczerpekléni m. kir. erdőgondnokság, minden ez iránt hozzá fordulónak a legkészségesebben nyújtja.

Sóvár, 1904. évi november hó 23-ikán.

M. kir. kincstári erdőhivatal

Hirdetés.

Az eperjesi ügyvédi kamara a tulajdonát képező, Eperjesen, a Kossuth Lajos-utczában fekvő házának terv szerinti kiépítésének munkálatára ezennel árlejtést hirdet.

Az építési tervek és előmérleti költségvetés a kamara hivatalos helyiségében minden köznapon d. u. 2—5 óra közt megtekinthető.

Az ajánlatok 1904. évi december hó 25-ikéig az eperjesi ügyvédi kamara hivatalos helyiségében benyújthatók, mely ajánlatok közül az eperjesi ügyvédi kamara válaszmánya szabadon fog választani.

Ügyvédi kamara Eperjesen, 1904 november 30-án.

Kubinyi Aurél, Dr. Sztehló János,
kamarai elnök. (P. H.) kamarai titkár.

Svéd különlegesség!

Az egyedüli, kiváló tanárok és orvosok által kipróbált és ajánlott fog- és szájjápolási szer

KRYEROL || készíti:
dr. Fred. Söderlund

— üvege 2.40 kor. —

minden száj- és fogbetegség ellen — mely egy hírneves svéd orvos, dr. Fred. Söderlund alapos tanulmányai alapján készült és az egészségügyi hivatal által tudományos vizsgálatok alapján elismertett. A Kryerol a fogvizek gyöngye és minden családban nélkülözhetetlen.

Med. dr. Jean Junkiewicz.

Kapható: PÁLESCH ÁRPÁD cézegnél, Eperjes.

BRÁZAY-féle

sósorszesz

Fürdővizben és mosdaskor használjunk kellő mennyiségű Brázay-féle sósorszeszt; nagyon üdítőleg hat a testre, különösen pedig kellemesen a bőrre.

1 lit. kitünő asztali-bor 64 fl.
1 lit. kitünő Schiller-bor 64 fl.

Van szerencsém a nagyérd. vevőközönség b. figyelmét dúsan felszerelt fűszer- és csemege-raktáramra felhívni. Különösen ajánlok minden héten kétszer érkező friss vadat, továbbá az összes borokat, úgymint: kitünő minőségű asztali-bort, rizling, badacsonyi, somlói, egri, villányi kabinet, muskatály, tokaji, wöslau, szamorodni, mindenféle bel- és külföldi pezsgőket, rajnai, spanyol és bordeauxi borokat, amsterdami liköröket, punch-esszenciákat, cognacot és rumot, valódi chinai- és orosz-teát, mindennemű, legjobb és legfinomabb teasüteményt.

Együttal b. figyelmébe ajánlom jól berendezett Bodegámat, mint kitünően alkalmas reggeliző-helyiséget, a hol az összes csemegével, hidegsülttel, frankfurti-kolbászszal, mindenféle sajttal és többféle hallal, szerdán és szombaton friss szepességi tormás-virslivel és különösen finom italokkal szolgállok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

VOMBERG ISTVÁN EPERJES
Fő-utca 57. sz.

1 lit. kitünő vörös-bor 80 fl.
1 üveg Dréher-féle sör 30 fl.

Mint elismert legezészerűbb, leghasznosabb és legkedveltebb
karácsonyi és újévi ajándékot
 a világhírű: Egyetemes varró-, hímző- és gomblyukkötő
varrógépeimet.
 Olcsó árak. • Legmesszebbmenő jótállás.
 ✦ Szakszerű tanítás ingyen. ✦
 A varrógépeket és kerékpárokat részletfizetésre is adom
Rothmann A. M.
 műszerész, Eperjes, Főutca 98. sz. (a Kollégium
 átellenében), a hol finom géptű és olaj, valamint mindenféle géprészek legjutányosabban kaphatók.

Köhögés!
 Ki abban szenved, használja az egyedül bevált, eny-
 hítő és kellemes ízű
KAISER-féle
MELL-KARAMELLEKET.
 2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyít-
 vány tanúskodik, hogy biztos siker
 érhető el köhögésnél, rekedtségnél, hurutnál és elnyál-
 kásodásnál.
 Csomagok ára 20 és 40 fillér. — Csak a «Három
 fenyő» védjeggyel valódi. Kapható:
SCHOLZE A. ÉS FIA
 cukrászda és kávéházában EPERJESÉN.

Szélhajtó, görcs-csillapító
Hódony- (Bibergeil)
cseppek.
 Étvágygerjesztő és az emésztést elősegítő háziszser.
 1 üveg ára K. 1.—
 Kevesebb mint 2 üveg (utánvét K. 2.50) postán nem küldetik.
 Kapható:
JULIUS BITTNER gyógytárában
 Gloggnitz (Alsóausztria).

Geschmackvolle, elegante und
 leicht ausführbare Toiletten.
WIENER MODE
 mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
 Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Mode-
 bildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungs-
 beilagen und 24 Schnittmusterbogen.
 Vierteljährlich: K. 3.—, = Mk. 2.50.
 Gratisbeilagen:
 „Die praktische Wiener Schneiderin“
 und
 „Wiener Kinder-Mode“
 mit dem Beiblatt
 „Für die Kinderstube“.
 Schnitte nach Mass.
 Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert
 die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach
 Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familien-
 angehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz
 der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für
 tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilette-
 stückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.
 Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der
 Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung
 des Abonnementsbetrages entgegen.

Szomorodni
 • (Szinyei Merse Béla termése) •
 1 palaczk 60 krajczár.
Asztali
 — Nyiri vinkó —
 • (Forgách Margit grófnő termése) •
 1 palaczk 30 krajczár.
Elefánt-kávéház, Eperjes.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
 FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.
 Mindenütt kapható.
 Védjegyzettség: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest

Delice Minden hirdetés
 felesleges, a do-
 hányzó egyszer
 veszi — és többé
 mást nem szíhat
 legjobb, valódi francia
szivarkapapír és
szivarkahüvely.
 Gyári raktár:
Zahler Mórnál Eperjesen.

Félix-gyógyfürdő
 Nagyvárad mellett.
Téli és nyári gyógyhely.
 Európa leggazdagabb, természetes kénes-
 hévízforrása 49° C.; 17 millió liter napi meny-
 nyiség. Rheuma, csúz és köszvény ellen
 ivó- és fürdő-gyógymód.
Téli idény ez évben bevezetve.
 165 kényelmes lakoszoba ez évben újonnan
 berendezve. 70 holdas erdő. Évi forgalma
 hétezer állandó fürdővendégnél több.
 Nyáron naponta 16, télen 4 vonat közle-
 kedik. Állandó fürdőorvos, vasútállomás, posta,
 telefon a fürdőtelepen.
 Prospektust kívánatra ingyen és bérmentve.
 Penzio: Okt. 1-től május 1-jéig fürdés és teljes
 ellátás hetenként 18 ftrtől feljebb.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle
pemetefü-czukorkánál!
 Vásárlásnál azonban vigyázzunk
 és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel
 sok haszontalan utánzata van.
 1 doboz 60 fillér.
 Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Iszákosság nincs többé!
 Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Coza-por.
 Kávé, tea, étel- vagy szeszes-italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.
 A Coza-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról,
 mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosnak a szeszes-italt. A Coza
 oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek
 egyaránt — az ivónak tudta nélkül — adhatja és az illető még csak nem
 is sejtí, mi okozta javulását.
 Nemrégiben egy fiatal asszony körülbelül a következőt mesélte nekünk
 „Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála
 Isten, teljesen segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig
 részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becstelen-
 ség és szegénység közepette éltem! De minék is meséltem volna el másoknak?
 Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképen
 irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?»
 Coza a családok ezreit békítette ki ismét; sok ezer férfit a szegény és
 becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek
 lettek. Temérdek fiatalembert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok
 embernek életét számos évvel meghosszabbította.
 Az intézet, mely a Coza-por tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy
 próba-adagot díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződ-
 hasson biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.
COZA INSTITUTE (Dept 44), 7—8, Southampton Building, London, W.C., ANGLIA.
 (Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.)

Igazi úrinő
 arczának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohase használjon mást, mint a világhírű,
 1885. óta törvényesen védett
KRIEGNER-féle
Crème de Marguerit-et.
 Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák; ez okból
 óva intem a n. é. közönséget a silány utánzatoktól.
 Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét!**
 A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag
 mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így éveken át használva sem tá-
 madja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatóságai bizonyítvány igazolja.
 Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.
Kriegner György gyógyosztára a „Magyar koronához,”
 BUDAPEST, VIII., KALVIN-TÉR.
 Diskrét postai szétküldés naponta!

szám.
 EA
 olcsó a
 kaphatók
 ajdonát
 czában
 k mun-
 égvetés
 en köz-
 inthető.
 ber hó
 ra hiva-
 y aján-
 választ-
 er 30-án.
 ános,
 r.
 g!
 ok által
 ási szer
 derlund
 mely egy
 alapos
 ségügyi
 alapján
 yongye
 len.
 kiewicz.
 Eperjes.
 éle
 SZ
 skor
 ségü
 eszt;
 stre,
 en a
 1 lit. kitűnő
 vörös-bor 80 fill.

INGYEN
megkaphatja mindenki, a ki kéri

Érdekes Egyetemes Árjegyzékemet,
több mint 1500 illusztrációval,
a mely minden szükséges cikk és érdekes
ujdonság bevásárlásánál nélkülözhetetlen.
Egy postai levelezőlap a pontos cím meg-
jelölésével elég, a melyre azonnal megküldi
teljesen bérmentve az

Érdekes Egyetemes Árjegyzékét:
Heinrich Kertész, Wien, I., Fleischmarkt 18-239.

5223-1904. szám.

Haszonfaeladási hirdetmény.

A sóvári m. kir. erdőhivatal zárt írásbeli versenytárgyalás útján áruba bocsátja a szomolnoki m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó, «B.» üzemosztályba sorozott összes erdőekben az érvényben levő vagy időközben megállapítandó üzemtervek szerint az 1905. évtől 1910. év végéig, vagyis szakadatlanul egymás után következő 6 (hat) év alatt kihasználható *lucz-, jegenye-, erdei-fenyő, szil, kőris, juhar, épületi és haszonfa-hozamot.*

Kikiáltási árakul megállapítatik:

a) Fenyőfára:

29 cm. és azonfelüli középméretű szálfa után tömköbméterenkint 6 (hat) korona 09 fillér.
7-28 cm. középméretű szálfa után köbméterenkint 3 (három) korona 89 fillér.
7-11 cm. alsó átméretű rudak vagy léczek után darabonkint 17 fillér.

Hulladékfából készítettendő 50 cm. hosszú zsindely ezre után 6 (hat) korona 72 fillér.

b) Szil, kőris, juhar:

29 cm. és azonfelüli középméretű szálfa után tömköbméterenkint 9 (kilencz) kor. 24 fillér.
7-28 cm. középméretű szálfa után tömköbméterenkint 6 (hat) korona 72 fillér.

A versenytárgyalás 1904. évi december 29-ikén délelőtt 10 órakor fog a sóvári m. kir. erdőhivatal irodájában megtartatni.

Versenyezni kívánók felhivatnak, hogy az ívenkint 1 korona bélyeggel és 2000 korona bántpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat fent megjelölt időpontig a sóvári m. kir. erdőhivatalnál benyújtásák.

Az írásbeli ajánlatokban az ígéret a kikiáltási árakkal szemben csakis betűkkel és számjegyekkel kiírandó %-ban fejezendő ki, miért is határozottan kikötetik, hogy csak oly ajánlatok fognak figyelembe vétetni s képezhetik a versenytárgyalás alapját, a melyekben az összes választékokra ugyanazon százalékban tétetik meg a felüligéret.

Az árverési és szerződési feltételektől eltérő kikötéseket tartalmazó, úgyszintén utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a m. kir. földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában, a sóvári m. kir. erdőhivatal, valamint a szomolnoki m. kir. erdőgondnokság irodájában a hivatalos órákban megtekinthetők.

Sóvár, 1904. évi november hó.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **kőszvénynek, csúznal és meghűléseknek** bedöröszöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beva-árláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el a mely a „Horgony“ védjegyű és a Richter cégjegyzékkel látott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 t. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár **Török József** gyógyszerésznél. Budapest.

Richter gyógyszerertára
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában,
Elisabetchstr. 5 neu. Mindennapi széküldés.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék egy

SINGER VARRÓGÉP
amilyen kizárólag a

SINGER Co.
VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
üzleteiben kapható.

Törv. védve

Minden Singer-
sztevédjegy hordja.

Eperjesen: Főutca 130. sz. a.

Brenner
und Maschinenwärter
empfiehlt sich zum sofortigen
Antritte.

Gefl. Anträge an **Krausz Dávid,**
Szatmár.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen erről füzetet; ingyen és bérmentve kapható a szab. „Hattyú“-gyógyszertár által Majna-Frankfurt.

Megnyilt! ————— Megnyilt!

karácsonyi kiállítás.

Megtekinthető reggel 8-tól este 8-ig

THEISZ ÁRMIN

gyermekjáték-, díszmű-, hangszer- és fegyverárú-üzletében

Eperjes, Fő-utca 58. sz. alatt. * * * **Vásárlás nem kötelező!**

LEG

jobb
szébb
olcsóbb
becesebb
csinosabb
kedvesebb
czélszerűbb
alkalmasabb
maradandóbb
megfelelőbb

karácsonyi
ajándék
a
könyv.

RÉVAI
SAMU
KÖNYV-
KERES-
KEDÉSE.

Karácsonyi vásár

alkalmából **rendkívüli olcsó árakon** kerülnek eladásra december végéig, az idényből visszamaradt **női-ruhakelmék, úgyszintén confectió: gallér, kabát és gyermekfelöltök, karmantyúk és boák.**

Vidékre minták bérmentve.

Zavatzky Szilárd,
divat- és vászonkereskedő Eperjesen.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

— Doboza 1 korona és 2 korona. —

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható:

Eperjesen: Barts Emil, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszerertárakban és Pálesch Árpád droguistánál. — **Bártfán:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszerertárakban.

Éljen!!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított